

[Anker Lau.]

måde som man gør det ved enhver låne-transaktion. Vi kan alle blive enige om, at det var sundere og rigtigere, hvis man i forvejen sparede sammen til det, man ville købe, og så købte det kontant, måske oven i købet med rabat, men vi ved jo, at i praksis lader det sig ikke altid gøre, og ved indførelse af noget sådant ville der også opstå et hul i erhvervslivets rytme. Med andre ord, på denne måde finansieres produktion og omsætning, og hvis man i dag ville standse afbetalingshandelen, ville man sætte mangfoldige hjul i stå, og det er der vist trods alt ingen der for alvor tænker på.

Bestræbelserne må gå ud på at bringe orden ind i dette forhold og forhindre de misbrug, som såvel visse sælgere som visse købere kunne tænkes at lade sig friste til. Det drejer sig ganske simpelt om at finde den passende balance mellem sælgers og købers interesser. Man må beskytte køberen overfor smarte sælgere, der ikke kender god handelsmoral og forretningsskik, men man må også beskytte det sunde, reelle erhvervsliv imod misbrug fra letsindige og entreprenante kunders side.

Mit første indtryk af lovforslaget er, at man er godt på vej til at finde denne balance. Der er måske en lille smule slagside endnu, man er tilbøjelig til at se lidt strengere på erhvervslivet end på den anden part, og det er der måske ikke noget at sige til. Det er muligt, at vi i det kommende udvalg kan finde den rette balance.

En enkelt paragraf synes jeg dog der kunne være grund til at nævne allerede nu, fordi det er en bestemmelse, som udvalget har frarådet, men som den højtærede minister alligevel har taget med. Det er § 10, hvor man bemyndiger fogeden til at udsætte tilbagetagelsesforretningen i 3—6 måneder, såfremt det sandsynliggøres, at køberen på grund af sygdom, arbejdsløshed eller andet undskyldeligt forhold er kommet i økonomiske vanskeligheder, som må antages at være af forbigående art. Dette har udvalget beskæftiget sig ret indgående med, og det har også været drøftet i forhandlinger med de øvrige nordiske lande. I betænkningen går udvalget ret stærkt imod det. Med den højtærede formands tilladelse vil jeg gerne citere følgende fra side 46:

„Fra dansk side har man taget afstand

fra denne regel, der har været indgående drøftet på de nordiske fællesmøder. Reglen ville være uden fortilfælde i det danske retssystem og bevirke en betydelig vanskeliggørelse og forhaling af sager om tilbagetagelse ved fogedretten.“

Nu er jeg ikke jurist og har heller ingen praktisk erfaring på disse områder, men når der er så stor difference mellem ministerens og udvalgets opfattelse, må det være rigtigt i det kommende udvalg indgående at beskæftige sig med denne bestemmelse, selvom selve formålet synes ret uskyldigt.

Dette understreges yderligere af det, der står på side 47 i betænkningen:

„Spørgsmålet, om en forsømmelse med betalingen af afdrag er uforskyldt, egner sig også kun i meget ringe grad til afgørelse under den summariske fogedprocedure, hvorfor man tør befrygte, at man i praksis i altfor vid udstrækning må henholde sig udelukkende til den af køberen afgivne forklaring om grunden til, at man ikke har overholdt betalingsvilkårene.“

Her synes der jo at være tilløb og vilje til at skabe en balance i forholdet mellem parterne, og jeg håber, at man vil finde netop den balance mellem købers og sælgers retsstilling, som er den rigtige. Iøvrigt skal jeg ikke gå i detaljer med denne lov, men til slut blot fremhæve, at vi kan tiltræde lovforslagets formål i almindelighed, og med forbehold overfor lovforslagets enkeltheder iøvrigt kan jeg tilsige mit partis velvillige behandling i det kommende udvalg.

Kristen Amby: I 1938 nedsatte justitsministeren et udvalg med den opgave at søge tilvejebragt ændringer i afbetalingsloven af 1917 særlig med henblik på følgende punkter, som allerede har været nævnt: visse arter af varer og varer under en vis værdi skulle undtages fra denne lovs bestemmelser, altså ikke falde ind under afbetalingsloven; endvidere skulle der være en mindstegrænse for udbetaling, og man skulle søge at indskrænke adgangen til at indgå aftaler om afbetaling gennem særlige agenter, og endelig skulle man søge frem til ændrede regler vedrørende påtale og straf i tilfælde, hvor køberen ulovligt havde disponeret over de såkaldte købte genstande.

Begrundelsen for nedsættelsen af udval-